

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 10 k.
Negyedévre 6 -
Melyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 -
Védéke postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 -
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétéfős
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XI. évfolyam 170. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1915 július 29.

Sikertelenek az oroszok ellentámadásai.

Budapest, július 28. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

A helyzet változatlan. Az ellenség a Visztula és a Bug között, valamint Sokalnál egész sorát intézte a heves, de sikertelen ellentámadásoknak.

Iwangerodtól nyugatra egy ellenséges előretörés tűzünkben összeomlott.

100,000 az olasz veszteség.

Budapest, július 28. (Hivatalos.)

Olasz hadszíntér.

Tegnap az olaszoknak a doberdói fensik ellen intézett támadása is ellenyhult. Helyenkint még hevesen ágyuztak. Egyébként erőlködésük már szórványos és erőtlen előretörésekre szorított, amelyeket könnyedén visszautasítottunk.

Ezzel a nagyarányu harcokban szünet állott be. A görzi grófságban tehát miként az első, úgy a hasonlíthatatlanul hatalmasabb második csata is a támadó ellenség teljes kudarcával végződött. Az olaszok ezuttal a Monte Sagotino és a tengerpart közti, mintegy 30 km. széles területen legkevesebb 17 gyalog és népfelkelő hadosztályból alakított 7 hadtestet vetettek harcba és ember és anyag áldozatra való tekintet nélkül minden áron át akartak törni.

Az olaszok összes veszteségei 100,000 emberre becsülhetők. Csak a történelem fogja megállapítani az értékét azon haditetteknek, amelyeket diadalmas csapataink és a vezetők e védelmi csatában véghez vittek.

Rendületlenül és rendíthetetlenül állanak csapataink még mindig ott, ahol két hónappal ezelőtt az ellenséggel szembe néztek. Ez szól nemcsak görzi állásainkra, hanem a monarchia délnyugati határának védelmére választott egész harcvonulunkra. Höfer. (Min. eln. sajtóoszt.)

A beszorított orosz sereg.

Budapest, jul. 28. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az orosz sereg zöme Ostrolenka és Cholm között valóságos harapófogó közé került. Az oroszok most e harapófogónak a déli részét: Mackensen és József Ferdinánd seregeit támadják, mert ezek legföltettebb vasuti összeköttetéseit fenyegetik. Ezek a seregek komolyan veszélyeztetik Brest-Litowskot is, mely későbbi hadállásaik fővédőpontjául van kiszemelve.

Oriási az olasz veszteség az Isonzónál.

Budapest, július 28. (Saját tud.) A Lokalanzeiger jelenti: Az Isonzó-fronton az olaszok elkeseredetten támadnak. Veszteségük itt óriási.

A дума megállapítja a béke feltételeit.

Budapest, július 28. A kadettpárt vezére Miljukow a Rjecs legutóbbi számában azt írja, hogy a dumát azért hívták össze, hogy megvizsgálja azokat a feltételeket, amelyek mellett Oroszország a központi hatalmakkal békét köthetne.

A дума ülészaka rövid lesz.

Kopenhága, július 28. A Ruskoje Slowo jelentése szerint a дума ülészaka csak egy hétig fog tartani.

Idegen konzulok menekülése Varsóból.

Budapest, július 28. (Saját tud.) Krakóból jelentik:

Az idegen konzulok elhagyták Varsót, Vlnát és Rigát.

A szabadkőműves nagymester olasz hadnagy.

Lugano, július 28. Érdekes módon egészítik ki az olaszok tisztikarukat: katonai képzettség nélküli, de politikai és társadalmi téren kiváló egyéneket tisztökké neveznek ki. Így legutóbb hadnagygyá neveztek ki Nathan volt római polgármestert és a szabadkőművesek nagymesterét, továbbá Mattiolit, a királyi ház miniszterét, Lorenzonit, a nemzetközi római agrár-intézet főtitkárát, aki azelőtt innsbrucki tanár volt s az osztrák kormány segítségével jutott főtitkári állásába. Ugyancsak kinevezték hadnagyokká Memmolit, a Giornale d'Italia egykor hármasszövetségbarát munkatársát és négy más ujságit.

Az olasz szerzeteseket felmentették.

Lugano, július 28. A barij öt Domokos-rendi barát kémkedés vádjával terheltlen állott ma a törvényszék előtt. Felmentették őket. Gasparri bíborost Rómában kihallgatták ebben az ügyben, bár a garancia-törvény lehetővé tette volna, hogy megtagadja a tanúságtételt. A pápai államtitkár azonban nem élt törvényadta jogával, hanem a törvényszék rendelkezésére állott.

Elesett olasz tábornok.

Lugano, július 28. Antonio Cantore, az alpesi katonák egyik tábornoka felderítő uton volt az Alpesebben. Utja közben golyó érte a homlokán, amely azonnal végzett vele: a tábornok meghalt. Antonio Cantorét egész Rómában ismerték és tisztelték.

**Az angol kormányt
leszavazták a felsőházban.**

London, július 28. A koalíciós miniszterium tegnap szenvedte az első parlamenti kudarcot. A felsőház elhatározta, hogy a nyugdíjtörvényt a szünetig utólag elhalasztja, holott Lansdowne miniszter nyomatékosan hangoztatta, hogy az özvegyek és rokkantak szenvednének e határozat miatt.

A katonai nyugdíjtörvény tárgyalásánál Balfour a felsőház elnapolását javasolta, mert a koncessziók, melyeket a kormány a háznak tett, nem elegendők. Lansdowne határozottan az elnapolás ellen nyilatkozott. A törvény — ugymond — sürgős, mert az elesettek özvegyeinek és árváinak kielégítő ellátása és a rokkantaknak a mesterséges testtagok használatában való kioktatása olyan költségekkel jár, melyek meghaladják az ez idő szerint rendelkezésre álló eszközöket. A bill elnapolására vonatkozó indítványt ezután 44 szavazattal 31 ellen elfogadták.

Az angol orgyilkosok.

Berlin, július 28. A „Hessische Landeszeitung” az angol költségvetésnek ötmillió fontnyi titkos alapjára figyelmeztet, amelyből az agitációs hivatal politikai célok megvalósításának költségeit fedezi. Az agitációs hivatalnak most Dull ezredes a főnöke, röviddel ezelőtt Susley őrnagy volt. Ez közvetlenül a szófiai merénylet előtt Ghenadievvel Párisban találkozott. A találkozást Janovich szerb őrnagy közvetítette. Hazautaztában Ghenadievvel Goorell ügynök kikísérte. Ez ott ült Jaurés közelében is, amikor elkövetették ellene a gyilkos merényletet. Goorell üzleti uton volt Oroszországban, amikor Witte meghalt. És Christiániában is ott volt Goorell, amikor Findlay a Casement ellen tervezett gyilkossági merényletről ennek szolgálójával, Christensennel tárgyalt. („Pester Lloyd“.)

Bulgária követelése.

Szófia, július 28. A lapok azt írják, hogy Bulgária a négyes szövetségtől egyelőre a szerb Macedóniát követeli Monasztirral és Üszkübbel együtt, Pirotra és Nisre pedig igény tart.

A görög-bolgár sajtóharc szünetel. A megegyezésről elterjedt hírek koraiak.

**Kedvezőek a török-bolgár
egyezkedések**

Budapest, július 28. (Saját tud.) Szófiából jelentik:

A területek átengedésére vonatkozó török-bolgár tárgyalások annyira kedvező stádiumban haladnak, hogy legközelebb hivatalos kommunikációt adnak ki az eredményről.

**Bulgária nélkül nem lehet
bevenni a Dardanellákat.**

Szófia, július 28. Az Utro jelentí: Hamilton lord külön futárral tudatta Kitchenerrel, hogy a Dardanella-akció sikere

mindaddig lehetetlen, míg egyik balkán állammal meg nem egyeznek, hogy az akciót seregével támogassa, vagy pedig az olasz hadsereget átengedje országa területén.

Koronatanács Nisben.

Bukarest, július 25. Nisből jelentik, hogy a szerb trónörökös elnöklésével koronatanács volt, amelyen az összes tábornokok részt vettek. Híre jár, hogy a skupstinát augusztusra összehívják.

Tizenöt amerikai hajózási vállalat nem szállít municiót.

Rotterdam, július 28. Ideérkezett hírek szerint eddig tizenöt amerikai hajózási vállalat jelentette be, hogy utasaik biztonsága érdekében hadianyagot nem vesznek többé fedélzetükre.

**A nyugati német hadsereg
feladata.**

Budapest, július 28. A német főhadiszállásról jelentik: Az argonnei erdőben tartott háláadó istentiszteleten a német trónörökös a következő beszédet intézte a katonákhoz:

— Katonák! — hangzott harsány hangja az erdőn át — felhasználom az alkalmat, hogy ő felsége a császár és király köszönését tolmácsoljam előttetek és kifejezzem a magam köszönését is, nemcsak az utolsó rohamért, amely súlyos áldozatokat követelt, de szép nagy eredménnyel is járt, hanem hűségtekért és odaadó bátorságotokért, amelyet az egész tizenegy hónap alatt tanúsítottatok. Keleten küzdő bajtársaink hátát fedezzük és ha Isten is úgy akarja, addig maradunk itt, amíg lehetségessé válik ellenségeinkkel, a franciákkal alaposan leszámolni. Jól tudom, hogy számíthatok a ti hadosztályotokra és ezt köszönöm most meg nektek. A császár és király őfelsége, a mi legkegyelmesebb hadurunk hurrá, hurrá, hurrá!

**A német császárné
és Hindenburg.**

Budapest, július 28. (Saját tud.) Berlinből a Wolff-ügynökség jelentí, hogy a német császárné Keletporoszországba utaztában Allensteinban fogadta Hindenburgot.

Események a tengeren.

Július 27-én reggel könnyű cirkálóink és torpedóegységeink sikeres támadást intéztek az Anconától Pasaróig terjedő vasuti vonal ellen és eredménnyel ágyúzták a tengerpart mentén az állomások telepeit, a pályaudvarokat, a raktárakat, őrházakat és vasuti hidakat.

Több mozdonyt és számos vasuti kocsit tönkretettek. Fanóban egy vasuti raktár lángba borult, annak következtében erős robbanás történt. Egyidejűleg tengeri repülőgépeink sikeresen bombázták Anconában a pályaudvart, egy üteget, a laktanyákat és egyéb katonai építményeket.

Ez alkalommal a rendezendő pályaudvart igen erősen megrongálták és sok vasuti járművet elpusztítottak. Egy kőolajtartóban tűz támadt, amely még 30 tengeri mérföldnyire is látható volt. Valamennyi egységünk veszteség nélkül vonult be. Ellenséges tengeri haderő nem mutatkozott. (Flottaparancsnokság.) (Miniszterelnökség sajtóosztály.)

Lázadás Haiti-szigetén.

Budapest, július 28. (Saját tudósítónktól.) A Havas-ügynökség jelentí Haitiből, hogy a kormánycsapatok fellázadtak és az elnök palotáját felperzselték.

**Uj angol jegyzék készül
az Unióhoz.**

Budapest július 28. (Saját tud.) Londonból jelentik:

Grey, angol külügyi államtitkár táviratban közölte Lansinggal, hogy az Unió államtitkárával, hogy miután újabb angol jegyzék készül, a napokban elküldött jegyzéket ennek megérkeztéig ne tegye közzé.

A város lisztellátása.

Hogy kezeljék az 1200 waggon gabonát.

Mind jobban közeledik az az idő, mikor a városnak az új gabona termésből kell gondoskodni további egy évre a város lakosságának élelmezéséről.

A város törvényhatósága megbizta a város tanácsát, hogy eszközölje ki a kormánytól a gabona vásárlási jogot. A közgyűlés határozatának másik pontja a monopól megengedését kéri a liszteladásra Nagyvárad város területén.

Mindkét dologra nézve azonban késik a kormány válasza, addig pedig további érdemleges lépéseket nem tehet a város.

Lukács Ödön főjegyző, mint az élelmezési ügyosztály vezetője, az előkészítő intézkedéseket megtette, hogy ha leérkezik a kormány elhatározása, már készen álljon a közbeeső munkálatokkal. Nevezetesen összeírták a város területén, hogy kik szándékoznak saját részükre az egy évre szükséges gabonát beszerezni, s kik óhajtják a város lisztellátását igénybe venni. Az erre vonatkozó statisztika összeállítása most van munkában.

Annyit már is meg lehet állapítani, hogy a lakosságnak alig néhány százaléka szerzi be magának a gabonát.

Az elkészült statisztikából állapítja meg az élelmezési ügyosztály, hogy mennyi buzaról és rozsról kell a városnak gondoskodnia a lakosság ellátására.

Mivel azonban a kormány elhatározására van elsősorban szükség, a tanács tegnapi ülésén foglalkozott a kérdéssel s felkérte a polgármestert, hogy sürgősen utazzék a fővárosba s a kormánytól szerezzen biztos információt a vásárlási engedély és a monopólium ügyében.

Lukács Ödön főjegyző referálta az élelmezés kérdését s felsorolta a nehézségeket, amelyek a legnagyobb körültekintést igénylik. A buza beszerzésére öt millió korona szükséges, amelynek a megszerzése sok nehézségbe ütközik; de emellett nem kis gondot ad, hogy hol és miként helyezze el a város a rengeteg gabonát. Megfelelő helyiségek nem állanak rendelkezésre s esetleg barakkok építése megdrágítaná az élelmezést. Igen nehéz, szinte megoldhatlan dolog továbbá ily óriási gabonakészlet kezelése.

Ezek a kérdések teszik szükségessé, hogy a város esetleg a malmokkal keressen összeköttetést és megoldást. Erre nézve folynak is a tárgyalások a malmokkal, de még az egész dolog világosan nem áll a malmok előtt, ezek tartózkodnak a kötelező ajánlat megtételétől. A polgármester július hó 31-ig kér a malmoktól vagylagos választ, illetve ajánlatot.

Bejelentette továbbá a főjegyző, hogy az új rend bekövetkeztéig biztosítva van a város élelmezése, mert a mostani készlethez még 8 waggon gabonát kap a város s ez elég is lesz. Addig pedig el lesz intézve a közönség liszt-ellátásának a kérdése.

A Zwinger-erőd ostroma.

A Vörös-Kereszt tombolatárgyai.

Przemysl várának hősi védelme, mely örök időkre emlékezetes marad a világtörténelemben minden részleteiben érdemes arra, hogy annak egyes jeleneteit is megörökítsük. Az ostrom egyik erődjének, a Zwinger erődnek ostromát nagyszerűen örökíti meg az a kép, mely pár nap óta látható a Rákóczi-uton. A kép az erőd legkritikusabb pillanatait adja vissza. Ez ellen az erőd ellen az orosz tulerővel támadott s mikor már minden erejét összeszedve rohamra indította seregét, hogy birtokába kerítse a fontos pozíciót, akkor a hős védők segítséget kaptak s a támadó muszka-hadat borzalmasan megtizedelve verték vissza.

Az erőd rendkívül sokat szenvedett a gránátok és srappellek pusztításaitól. Az erőd tetőzete valóságos rostává volt már lőve. Bent minden éghető felszerelés tüzet fogott s fojtó füsttel töltötte be a helyiséget. Ennek dacára a védősereg nem mozdult ki helyéből, hanem a már lángban álló építményből osztotta a halált. A segítségül érkezett sereg valósággal félholtan hurcolta ki a megsebesített védőket az erődből.

A képen az erőd kapuja látszik, amint egy magyar honvéd karjainál felfogva hoz ki az erődből egy súlyosan megsebesített zászlóst. A zászlós súlyos sebe dacára még akkor is görcsösen szorítja magához a füstös, tépett, vérrel itatott magyar cimerezet trikolort.

A sebesült tiszt előtt katonák állanak, kezükben fegyvert tartanak lövésre készen, míg a háttérben a fegyverek szürke füstjében az üldöző magyar sereg dicső küzdelme látszik elmosódva. A képet Tyll Luiza az újvárosi Immaculata-zárda festőiskolájának egyik tehetséges tagja festette és ajándékozta oda a Vörös-Keresztnek. A kép sok más értékes tárggyal egyetemben tombolán lesz kisorsolva a legközelebbi ünnepélyen.

A rendezőség véleménye szerint a képért nagy versengés fog megnyilvánulni, amit már abból is lehet következtetni, hogy most is igen sok nézője van. Sőt többen meg is akarták venni a festményt.

x Mindennemű molyirtó szerek és fertőtlenítő cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

Hogyan bánnak az oroszok a fogoly tisztekkel.

Sok részletet ismerünk az oroszok durva és állatias viselkedéséről az elfogott katonákkal szemben azonban ezt általános bánásmódnak nem vehetjük.

Lehet különben, hogy az alábbi eset kivételes és hogy csak a fogságba került tisztekkel szemben viselkednek egy művelt államhoz illő módon. Lehet, hogy az egyes ezredek különböző kulturája és vérmérséklete az irányadó.

Annyi tény, hogy ez az eset megtörtént, még pedig most a nagy offenzívánk alatt a Dnyeszter-menti fronton.

Egy fogságba került nagyváradi tartalékos zászlós elfogatását tisztiszolgája így adja elő:

— Rohamra vezette a zászlós ur a legényeit egy igen erős és szívósan védett orosz hadállás ellen. Én nem messze egy emelkedettebb helyről néztem a történeteket.

Már csaknem elérték katonáink az orosz árkokat, amidőn a zászlós ur lövést kapott és nem tudott tovább menni. Leült és hozzakezdett átlótt lába bekötéséhez. Az oroszok ekközben ellentámadásba kezdtek és a mieink támadását visszaszorították. A zászlós ur ott maradt egyedül.

Ekkor az odaérkezett oroszok nem hogy durván, vagy illetlenül jártak volna el, hanem ellenkezőleg, bekötötték a zászlós ur vérző lábát és támaszkodó eszközül egy fegyvert adván oda neki, mindkét oldalról támogatva vitték el frontjuk mögé!

Olcsó városi tűzifa.

A legszükségesebb élelmiszerek drágasága mellett a téli tüzelő: a tűzifa drágulása kelt aggodalmat a szegényebb lakosság körében. A fakereskedők csak úgy lóhátról beszélnek a közönséggel s hétről-hétre emelik a tűzifa árát.

Az egyik fakereskedő a következőleg nyilatkozott az egyik kávéházban:

— Szép képe legyen annak, aki most 15 koronáért kap tőlem egy köbméter fát. Majd a télen, mikor 20 korona lesz a fa ára.

Érthető, hogy a város közönsége már jóelőre fél a téltől.

Sokan úgy gondolkodtak, hogy legalább a tűzifa tekintetében könnyít valamit a város a közönség terhein.

Nagyváradi város törvényhatósága ugyanis nagyobb összeget bocsátott a városi tanács rendelkezésére, hogy azon tűzifát szerezzen be s önköltségi áron bocsássa a lakosság rendelkezésére.

A gazdasági ügyosztály szerzett is be jó és olcsó fát nagy mennyiségben, azonban a szállítási nehézségek miatt eddig az olcsó fát nem tudta a közönség rendelkezésére bocsátani.

A tanács tegnapi ülésén Rimler Károly polgármester bejelentette, hogy most már rendelkezésre áll mintegy 170 waggon tűzifa, amelyet a régi kötés alapján, olyan árért szerzett be a város, hogy 11 koronájával bocsáthatják a közönség rendelkezésére, természetesen nem úgy, hogy egyesek nagy mennyiséget harácsoljanak össze spekulációból.

Gerő Ármán főkapitány ellenezte, hogy 11 koronájával adja a város a fát, amikor a kereskedők 18 koronát kérnek a fáért. (Még nem, csak 15 koronát.) A város 14 koronájával adja a fát a közönségnek s ami haszon marad, azon a szegényeknek juttasson inkább ingyen fát a város.

A tanács még nem döntött a fa árára nézve.

Elismerjük a főkapitány intenciójának helyes voltát, azon a fátárának megállapításánál mégis csak tekintettel kell lenni a törvényhatóság határozatára, amelylyel éppen a szegényebb néposztályra volt tekintettel. Éppen a kiszolgáltatandó famennyiségének a megkötöttsége folytán a szegényebb néposztály veszi a városi fát.

Továbbá a városi faeladás eddig is befolyással volt a faárak alakulására. Ha a város is magas árakat szab, ez elsősorban a kereskedők érdekeit mozditja elő.

Emberies eljárás volna a tanácstól az is, hogy a nyomoruságos fizetésükből élni alig tudó kisebb városi alkalmazottaknak és szolgáltnak juttatna olcsó áron tűzifát, mert ezek nagyobb nyomorban élnek, mint akikre Gerő főkapitány a tanácsban gondolt.

Háborus étlapok.

Egy németbirodalmi illetőségű ember, aki már évek óta Budapesten él, a háboru óta a ruht héten járta be először Németország nagyobb városait. Amint a „Magyarország” írja, ez az uriember megdöbbenéssel konstataálta azokat a lényeges különbségeket, amelyek a budapesti és németországi vendéglők étlapjai között mutatkoznak. A német étlapokon a legdrágább étel 1 márka 35 fillér, ennyinél pedig nálunk még a főzelékért is többet fizetünk bármelyik közepes vendéglőben. Az illető ur hozott magával mintegy 10 étlapot a legnagyobb németországi városok vendéglőiből; ezekből állította össze a „M—g” a következő tanulságos összehasonlítást a mi élelmezési viszonyainkról.

Frankfurt Berlin Budapest
k o r o n a

Töltött borjumell	—80	—85	2:40
Borjuvésés	—80	—85	2:60
Paprikás szelet	—85	—85	2:40
Bográcsbus	—45	—50	1:60
Füstölt bus	—90	—95	1:80
Sertés filé	—80	1—	2:40
Körözött savanyu káposzta, főttéttel	1—	1—	1:60
Egy töltött galamb	1—	1—	—
Marhahus	—85	—65	2—
Hagymás sült	—70	1—	2:40
Bécsi szelet	1:10	1—	2:60
Vadász szelet	—85	—80	2:40
Piritott borjumáj	—75	—80	1:60

Az ételekhez Németországban a körítéket ingyen, nálunk pedig 40 és 60 fillérben külön számítják föl. A fenti összehasonlító adatokhoz, így hiszi a „M—g” is, főleges kommentárokat fűzni.

Csak magyarázatul szolgáljon a következő eset:

Berettyóujfaluban valaki vett egy ökröt 1040 koronáért. A vétel után az ökr elpusztult és pedig mint az állatorvos megállapította, valami olyan betegségben, amely „szavatossági hibát” képez. A vevő beperelte tehát az eladót: nevezzük a vevőt A-nak, az eladót B-nek. B arra hivatkozott, hogy ő

C-től, C megint D-től vette a jószágot és így tovább, minden vevő belevonta a perbe a maga eladóját. Kiderült, hogy az ökrök eredeti tulajdonosa Kolozsvárt lakott, az még 440 koronáért adta el az ökröt; mire Bettyóujfaluba került, tizenhárom kézen ment

keresztül s mindenik kézen maradt valami haszon. Csoda e, ha a tizenhárom közvetítő éppen 600 koronával verte feljebb annak a nyomorult jószágnak az árát, mely 440 koronát ért? Kevesebb közvetítő — mindjárt fele olyan drága lesz minden.

A koresmáros tudta annak a módját, ha még annyi kozák is lett volna ott.

Azóta még sok helyen megfordultam, s többször is megsebesültem. Az utolsó sebemből épp most gyógyultam fel, de a főorvos ur nem enged még vissza a harctérre, akár-hogy is könyörgök neki. Utoljára már négy napi szobafogságot adott, hogy ne járjak annyit a nyakára rimánkodni. De majd csak rendbejövök egészen... (f.)

Huszárkaland a Visztulánál.

Mocsárból az oroszok karmaiba. — A kiszabadított küldönc.

— Saját tudósítónktól. —

Érdekes katona utazott most keresztül Nagyváradon. Balázs Lajos, huszárkáplár az illető, aki az északi harctér csaknem minden részén megfordult. Harcolt Bukovinában, részt vett a Visztula körüli harcokban, s egyike volt azon huszárőrjárat tagjainak, amely először vonult be Przemysl várába, mikor az első alkalommal felszabadult.

Rendkívül sok érdekes dolgot mesélt el Balázs Lajos a huszárok harcairól, amelyekből ő jelentékenyen kivette részét, amint azt a mellén lógó ezüst vitézségi érem is bizonyítja. Amint mondotta, nemsokára megérkezik számára felebbvalói felterjesztése folytán az arany vitézségi érem és a vaskereszt is, amely utóbbit a német seregben kifejtett tevékenységéért kapja.

Többek között elbeszélte egy érdekes és kalandos históriát, amely egy küldöncszolgálat alkalmával esett meg vele. Az esetet a következőkben mondta el tudósítónknak:

— Én meg egy társam küldöncszolgálatra voltunk kirendelve. Egy igen fontos jelentést kellett kézbesítenünk. Éjszaka volt, s mi csendesen poroszkáltunk a csillagfényes éjben. Messziről néha-néha kísértetiesen csillogott elő a Visztula ezüsttükros vize.

— A terep, ahol haladtunk különben nagyon posványos, mocsaras vidék volt, úgy hogy vigyáznunk kellett, hogy be ne süppedjünk a sárba. Amint így lassan beszélgetve poroszkáltunk előre, messziről egyszer csak sötét alakok tüntek fel előttünk. Mindjárt észrevettük, hogy kozákok jönnek. Mi látva, hogy sokan vannak, igyekeztünk kitérni előlük. De ez nem sikerült, mert észre vettek és örült iramban közeledtek felénk. Mi nem tudtuk, hogy mit is csináljunk, s kétségbeesett helyzetünkben töltözve megállottunk.

Az oroszok ránk lőttek. A társam sértetlen maradt, de én leszédültem a lóról. A karom tövében ért a golyó.

— Az oroszok már egész közel értek.

— Én a lóról leszédülve egy mocsárba estem. Egészen nyakig sülyedtem a sárba. Azt gondoltam, hogy most már nem veszek észre és feltétlenül megszabadulok. De még korai volt az öröm. A társam elmenekült. Az oroszok hiába lőttek utána, ő szerencsésen visszajutott a táborba.

— Az oroszok erre az én felkeresésemre indultak. Gondolták, hogy ott vagyok valahol elbujva a mocsárban.

— Egy kozáktiszt villamos zseblámpát vett elő, s embereivel körülvizsgálni kezdte a mocsár ingoványait. Mindegyre közeledtek felém. Végre éppen az arcomba világitott a tiszt.

— A sok ronda kozák felkiáltott örömben: Durván megragadtak s átlótt karomnál fogva ráncigáltak elő az ingoványból. Majd elsédültem a heves fájdalomtól.

— Aztán elszedték a kardomat, gukkeremet s a rajtuk levő szíjjal összekötözték.

Majd két lovon ülő kozák közrefogott, megragadtak karjainál fogva és gyors iramban vonszoltak magukkal előre. Ugy bántak velem, mintha vadállatok lettek volna. De nem is kell náluknál vadabb állat!

Nemsokára egy koresma féléhez értünk, miközben már teljesen virradni kezdett. Én torkom szakadtából kiabálni kezdtem segítségért. Csakugyan többen kijöttek a koresmából. A koresmáros volt a gyermekeivel. A kozákok, minthogy ugyis legközelebbi célpontjuk ez a csárda volt, megállottak. Az öreg koresmáros odament hozzájuk és elkezdett könyörögni nekik, hogy ne kinózzanak engemet tovább, hiszen meg vagyok sebesülve, ő majd ápolni fog. A gyerekek is oda térdeltek elő és kezüket csókolva kérelték őket.

— Végre a kozáktiszt engedett és bevitetett a koresmáros szobájába, ahol be is kötözték a sebemet. A koresmáros felesége ápolt igen résztvevően.

— A kozákok persze a csárdánál hosszabb pihenőt vettek maguknak és hozzáfogtak a mulatozáshoz.

— Ezalatt a huszártársam visszajutott a táborba, s azt adta tudtára a parancsnokságnak, hogy engem a kozákok teljesen összeszabdaltak s a jelentést is elvették tőlem. Azonkívül elmondta, hogy az illető kozákok nagyon sokan voltak és hogy körülbelül milyen irányba tértek vissza.

A társam utasítása nyomán reggel egy nagyobb gyalogos csapatot küldtek a kozákok után egy ágyu védelme alatt.

Valóban utól is érték a kozák csapatot, amely még ekkor is a koresmánál üdült. Csak akkor eszméltek fel, mikor a mi ágyuink ink megszóllaltak s a gyalogság nagy hurrázás közben rohant rájuk, illetve vette őket körül. A kozákok lázasan kapkodtak lovaik után, ami a becsipett társaságnak nem ment egykönnyen. Közben csak úgy zuhogott rájuk a srappelleső, meg a gyalogsági golyózápor. Futott, ki merre látott, persze alaposan megritkítva.

Engem a nagy sietségben otthagytak a koresmában. Kisebb gondjuk is nagyobb volt annál, hogy magukkal vigyenek. Ki sem tudom mondani, hogy örültem a felszabadító seregnek. Ami pedig a jelentést illeti, az már teljesítve is volt. A jelentést már előbb elküldtem a rendeltetési helyére.

József kir. herceg személyét sértő erdőőr.

A kir. törvényszék 2 hónapi fogházra ítélte el.

Érdekes tárgyalása volt ma a királyi törvényszéknek. Gombos István erdőőr állott a törvényszék előtt azzal vádolva, hogy József kir. hercegről becsmérlő szavakat mondott s ez által a királyi ház egyik tagját megsértette.

Az eset József kir. herceg kishalmgyi uradalmában történt, Vesza János erdőőr lakásán ez év februárjában.

A vádlott a Vesza szomszédja volt, Hőniger Nándor erdejében felügyelő. Mint szomszéd, gyakran átjárogatott a József kir. herceg erdejébe szolgájával Russ Juonnal együtt, persze nem a legjobb szándékkal hanem csak úgy vadászgatni, ahogy a vadászok szoktak. Ezért aztán nem lehet csodálkozni, ha gyakori volt az összetűzés Gombos István és Vesza János között.

De azért gyakran beszélgettek egymással, akármilyen modorban is, mert Gombosnak mindig a Vesza őrzete alatt levő erdőn kellett keresztül mennie, ha a faluba akart jutni.

Igy esett meg, hogy Gombos és szolgája február 15 én valahogy bekerült a Vesza János irodájába. Itt beszélgettek egymással a legaktuálisabb témáról, a háborúról. Hogy, hogynem, valahogy nagyon nekitűzesedhetek, mert Gombos István többek között így rivallt rá Vesza Jánosra:

— Szégyeljétek magatokat, gazdátokkal, József főherceggel együtt, elprédáltátok Magyarországot!

Vesza János aztán megtette a feljelentést Gombos István ellen, aki így került tegnap a törvényszék elé, mint a királyi ház egyik tagjának megsértője.

A tárgyalás Ember Géza elnöklété alatt folyt le. A vádat Farkas István kir. ügyész képviselte, míg a védelmet Kotzó Jenő dr. látta el.

A tárgyalás folyamán a tanúk nagyobb részt a vádat beigazoló vallomást tettek. Ingadozó volt a Russ Juon vallomása, aki a esendőrként elött úgy vallott, hogy őt Vesza János lelövésével fenyegette, ha nem vall gazdája ellen, azonban a tárgyaláson már a vádat beigazoló vallomást tett. A többi tanuk sem tudtak lényeges adatokat szolgáltatni.

A kir. törvényszék Gombos Istvánt rövid tanácskozás után bűnösnek mondta ki, s elítélte 2 hónapi fogházra.

Az elítélt erdőőr felebbezett.

x Poloskairtó NOXIN biztos szer
Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákoczy-ut 7/B.

HIREK

* A megyéspüspök utazása.

Széchenyi Miklós gróf v. b. t. t., megyéspüspök utazása közben hétfőn délelőtt meglátogatta Mikes János gróf szombathelyi megyéspüspököt.

* **Kinevezés.** A király gróf Széchenyi Ernő honvédhuszár főhadnagyot századossá nevezte ki.

* **Katonai előléptetések.** A király a 19. tábori tüzérezredbeli Csécsi-Nagy Imre hadnagyot főhadnaggyá; a 101. gy. e. beli Schmidt István, Behacker Miksa és Puliczner Mór tart. hadnagyokat tart. főhadnaggyokká; a 37. gy. e. beli Schulhof Frigyes, Katona Mór, Simkó József, Bauer Ödön, dr. Czeller Ferenc, dr. Vostinár János, dr. Ötmösi Zoltán, Tóth Béla és Beczkay Károly tart. hadnagyokat tart. főhadnaggyokká; Zoltán Simon, Odabassich Ferenc, dr. Sarkadi Dénes, Sántavy Márton, Gáspár Gyula, Gremsperger Lajos és Orbán Sándor, valamint a 70. gy. e. beli Kovacsics Rasim tart. zászlósokat tart. hadnaggyokká nevezte ki.

* **Be lehet zárni a csétfai gyógyszerért.** Többször irtunk már a csétfai gyógyszerért, melynek a háború folytán alig volt valami bevétel. A gyógyszerért fenntartása ma teljesen képtelenség napi 3 koronás bevétel mellett. A vármegye felterjesztése alapján tegnap tudatta a miniszter, hogy a gyógyszerért ideiglenes bezárását nem kifogásolja. A háború után természetesen ismét meg kell nyitni a gyógyszerért.

* **A 42—50 évesek felvételi engedélye.** Mióta a 42—50 évesek népfelkelői bemutatkozó szemléjéről szóló hirdetmény megjelent, az egyes pöttestek valóságos ostromnak vannak kitéve a felvételi engedélyt kérők részéről. A pöttestek elutasították a kérelmezőket, mert — mint a Külügy Hadügy értesül — a honvédelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a 42—50 éveseknek felvételi engedély nem adható ki addig, amíg erre nézve külön intézkedés nem történik.

* **A Székelyföld vikáriusa.** A Magyar Kurir jelenti: Az újonnan létesített hajdudorogi püspökség szervezésének egyik égető kérdése nyert megoldást azzal, hogy Miklósy István megyéspüspök Hubán Gyula szatmári lelkészt kinevezte a Székelyföld püspöki helynökévé. A püspök az egyházmegye alapítása óta szorgalmazta a kormánytól a székelyföldi helynökség anyagi kérdéseinek rendezését s miután ezt keresztülvitte, azonnal kinevezte az új vikáriust, akinek életrajzi adatait a következőkben ismertetjük:

Hubán Gyula 1861 szeptember 17-én született Szaploneán, Máramarosvármegyében. Gimnáziumi tanulmányait Máramaros-szigeten, a teológiát Szamosújvárott végezte 1884-ben. Mint végzett teológus négy éven át tanítóként működött Szatmáron. 1892 április 8-án pappá szenteltetvén, megmaradt tanítói állomásán, míg 1901-ben püspöke szurdoki lelkészévé nevezte ki. Szurdokon mindössze 3 évig működött. 1904-ben Szatmár városa a szatmári gör. kath. parochia lelkészsévé választotta. Erdemeit saját főhatósága is elismerte, amikor tb. esperessé és a szatmári esperesi kerület adminisztrátorává nevezte ki 1907-ben. Szatmári működésében hazafias érzésével és tevékenységével hívei és a város előkelőségei között nagy népszerűsége tett szert. Nemrégiben nevezték ki a hajdudorogi egyházmegye szentszéki ülnökévé, most pedig a Székely-

föld vikáriusává nevezte ki Miklósy püspök július 19-én kelt 2323—915. sz. intézkedéseivel. Állását hir szerint augusztus közepén fogja elfoglalni.

* **Nem lesz nappali gyorsvonatunk.** Hegedüs Nándor törvényhatósági tag indítványára Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága feliratott küldött a kereskedelmi miniszterhez, hogy Nagyvárad és Budapest között léptesse életbe a nappali gyorsvonat párt, amely ugyan megkönnyítené a főváros és Nagyvárad között a forgalmat. A felíratra tegnap érkezett meg a máv. igazgatóság válasza, amely szerint, sajnos, a város kérelme ez időszakra nem teljesíthető. Az igazgatóság válasza a következő: Az 505. és 506. gyorsvonatok a korlátozott polgári forgalom életbeléptetése óta csupán 1914. évi december hó 5. és 1915. évi január 9. közti időszakban közlekedtek. Január hó 10. től kezdve a vonatok közlekedését a szolnok—püspökladányi vonalnak nagymérvű igénybe vétele miatt meg kellett szüntetnünk. A helyzet még jelenleg is olyan, hogy a kért vonatok bevezetése lehetetlen. Mihelyt a viszonyok megengedik, a szóban levő vonatpár újbóli forgalomba helyezése iránt intézkedni fogunk.

* **A miniszterelnökség sajtóosztályának ezredik távirata.** Elismert tény, hogy a miniszterelnökség sajtóosztálya nagy szolgálathat tesz a vidéki sajtónak. Ma érdekes jubileuma van ezen sajtóosztálynak. A mai német hivatalos jelentés az ezredik közlemény, amelyet a vidéki sajtónak és a hatóságoknak haditudósított a miniszterelnökség sajtóosztálya.

* **A Vilmos-huszárok boszúja.** A Berliner Tageblatnak a német déli hadseregnél levő haditudósítója írja: Mindenkin emlékeztetében van még gróf Esterházy Pál hősi halála. Az ifjú gróf, a pápai hitbizomány ura s a magyar főnemesség egyik legelőkelőbb tagja a Liasingen hadseregében küzdő hetedik császári és királyi huszárezrednél harcolt, anuál az ezrednél, mely a német császár nevét viseli s amely kizárólag magyarokból rekrutálódik. A derék huszárok ebben a háborúban puskával és bajonettel gyalogszerrel verekedtek. A dnyeszteri harcok idején történt, hogy Esterházy Pál buzogánnyal a kezében rohamra vezette huszárait és közvetlenül az orosz állások előtt, öt ellenséges golyótól találva elesett. Az oroszok a legutolsó pillanatig hevesen tüzeltek, de amikor a huszárok a közelükbe értek, felemelték a kezüket és megadták magukat. Esterházy Pál hősi halála óta még elkeseredettebb indulattal viseltettek az ellenség iránt és várva-várták az alkalmat, hogy parancsnokuk halálát megtorolják. Az alkalom hamarosan megjött. Rövid idővel ez előtt az ezred megint szembenállt az ellenséggel. Tüzérségünk erőyes tüzeléssel rombolta szét az ellenség állásait s mikor az alkalmas idő elérkezett, a huszárok leirhatatlan dühvel vetették magukat az orosz gyalogságra. Mind-egyik az elesett grófra gondolt s az ő nevét kiáltotta az ellenség felé. Az oroszok most is, mint akkor, a legutolsó pillanatig tüzeltek, de mikor a huszárok elérték lövészárkakat, meg akarták adni magukat. A magyar fiúk azonban puskatussal rohantak rájuk és nem lehetett visszatartani őket attól, hogy vezetőjük halálát megbossulják. Azt beszélük,

hogy ez volt talán a legvéresebb roham ebben a háborúban.

* **Két havi fizetés, mint drágasági előleg.** A mérhetlen drágaság s az ennek folytán mind jobban súlyosodó megélhetési viszonyok terhét mindenki érzi, de kétszeres sullyal nehezedik az általános drágaság a szerény fizetésű tisztviselőkre. Aki ismeri a kisebb városi tisztviselők helyzetét, csak elismeréssel adózhat Juricskay Barna városi tanácsosnak azon indítványáért, hogy a városi tisztviselőknak, segéd- és kezelőszemélyzetnek és a város összes városi alkalmazottaknak adja ki a város két havi fizetésüket drágasági előleg gyanánt. A városi tanács is elismeréssel fogadta a viszonyok által is indokolt indítványt, amely hivatva lenne sok szegény család helyzetén javítani. A tanács Juricskay Barna tanácsnok indítványát elfogadta s ahhoz képest elhatározta, hogy a legközelebbi közgyűlésnek előterjesztést tesz, miszerint hatalmazza fel a tanácsot, hogy a városi alkalmazottaknak utalja ki két havi fizetésüket drágasági előleg gyanánt.

* **Görög katolikus püspökök tanácskozása.** A Magyar Kurir jelenti: A világháborút megelőző skizmatikus propaganda nyilvánvalóvá tette, mily óriási mértékben könnyítette meg az orosz agitációt az a körülmény, hogy a rutén egyházmegyék ószláv nyelvű liturgikus könyvei a régi cirillbetűs írással voltak nyomtatva. A tapasztalatok hatása alatt mozgalom keletkezett, melynek az volt a célja, hogy a cirill betűk száműzessenek az egyházi könyvekből s helyettük a latin betűk vétessenek használatba. A bibornok-hercegprímás elnöklete alatt most bizottság alakult, amely sajtó alá fogja rendezni a görög katolikusok új liturgikus könyveit. Ez a bizottság a munkási és eperjesi egyházmegyék részére szükséges ószláv nyelvű könyvek mellett a hajdudorogi egyházmegye részére szükséges görög és magyar nyelvű liturgikus könyveket is sajtó alá fogja rendezni. A bizottságban, melynek a hercegprímás az elnöke, a három egyházmegye püspöke és két-két papja vesz részt. Első ülését augusztus 9-én, a budapesti központi papnevelő intézet dísztermében tartja meg a bizottság.

* **Seress Barnáné állapota.** Tegnap beszámoltunk arról a sajnálatos balesetről, amely dr. Molnár Imre nyug. jogtanár leányát, Seress Barna törvényszéki bíró nejét érte. Az egész város ószinte részvétellel érdeklődött a szerencsétlenül járt urinő állapota iránt. Amint örömmel értesülünk, Seress Barnáné állapota aggodalomra nem szolgáltat okot. Dr. Mayer László kezelő orvos kijelentette, hogy agyrázkódásról, vagy egyéb súlyosabb veszedelemről szó sincs. Csupán kisebb surlódások állottak be az esés következtében, valamint a kiállított izgalom hatottak gyengítőleg Seress Barnáné idegzetére. A nagy veszedelemből szabadult urnő pár nap múlva teljesen felgyógyul.

* **Aki egy év múlva jelentkezett.** Micskéről a mozgósítás után nyomban bevonult katonának Faragó Mihály. Utközben Nagyváradról levelet írt haza. Azóta egyáltalán nem adott életjelt magáról. Hozzá tartozói már meg is gyászolták a legényt. A községbe időközben többen tértek vissza, a kik mindnyájan látták, hogy Faragót gránát találta telibe s azonnal megölte. Faragó édesanyja, kinek kenyérkeresője és minden re-

ménye ez az egyedüli fia volt, valósággal buskomorrá lett a szomorú hír hallatára. Esténként elővette fiának ruháit s keserves könnyeket hullatott rájuk. Sokszor a reggel is ott találta a síró asszonyt fia emlékei mellett. Az utóbbi napokban már a halálról kezdett gondolkodni Faragóné.

— Megyek a fiam után!

És tegnap reggel, mikor megint elmondatta magának a fia elestét és ismét megteltek könnyel a szemei, bekocogott hozzá a levélhordó. Már a kapuban lebegtette a rózsaszínű tábori lapot:

— Ne busuljon néném! Él a fia! Itt a levél tőle!

Az öreg asszony a szívéhez kapott s eszméletlenül esett össze. Mikor magához térítették a fia levelét egy pillanatra sem adta ki kezéből. Faragó Mihály azt írta az anyjának, hogy nincs semmibaja. Jelenleg egy német városkában tartózkodik, hova mint sebesült került, de ma már minden bajon túl van.

*** A nyersbőrök maximális ára.**

A nyers marhabőrök és lóhbőrök forgalomba hozatala, az azokért követelhető legmagasabb árak megszabása és végül a bőrök nehezítése tárgyában a rendőrfőkapitány a következő hirdetményeket bocsátotta ki:

A nyers marhabőrök és nyers lóhbőrök forgalomba hozatala tárgyában. Nagyvárad város rendőrfőkapitányi hivatala közhírré teszi, hogy a m. kir. ministerium 2374—915. M. E. sz. rendeletében szabályozta a nyers marhabőrök és nyers lóhbőrök forgalomba hozatalát. Ezen rendelet tudomásul vétele és szigorú betartása céljából a rendőrfőkapitányi hivatal fenti rendeletet tartalmazó „Belügyi Közlöny“-t a rendőrfőkapitányi hivatalnál (II. emelet 17.) e hó 28.ától augusztus hó 10-ig közzsémére teszi ki, mikor is az érdekeltek azt megtekinthetik. Aki a fenti miniszteri rendeletben foglaltakról tudomást nem vesz, azt szigorúan be nem tartja, az a törvény értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel büntetettik.

Hirdetmény: a nyers marha- és lóhbőrökért, valamint a kész marha- és lóhbőrökért követelhető legmagasabb árakról. Nagyvárad város rendőrfőkapitányi hivatala közhírré teszi, hogy a m. kir. ministerium 2374/1915. M. E. sz. rendeletében újlag megállapította azon maximális árakat, melyek a nyers marha- és ló-, valamint a kész marha- és lóhbőrökért követelhetők. Ezen maximális árak szigorú betartása és tudomásulvétele céljából fenti miniszteri rendeletet magában foglaló „Belügyi Közlöny“ a rendőrfőkapitányi hivatal II. emelet 17. sz. szobájában (iparügyosztály) közzsémére fog tétetni f. hó 29-től augusztus hó 10.éig, mikor is az érdekeltek azt megtekinthetik. Aki a fenti miniszteri rendeletben foglaltakat tudomásul nem veszi, a maximális árakat be nem tartja, az a törvény értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronaig terjedhető pénzbírsággal sújtatik.

Hirdetmény: a bőrök nehezítésének tilalma tárgyában. Nagyvárad város rendőrfőkapitányi hivatala közhírré teszi, hogy a magyar kir. ministerium 2376—1915 M. E. szám rendeletben szabályozta a bőrök nehezítésének tilalmát. Ezen rendelet tudomásul vétele és szigorú betartása céljából a rendőrfőkapitányi hivatal fenti rendeletet tartalmazó „Belügyi Közlöny“ közzsémére teszi ki a rendőrfőkapitányi hivatalnál (II. emelet 17.), mikor is az érdekeltek azt megtekinthetik. Aki a fenti miniszteri rendeletben foglaltakat tudomásul nem veszi, azt szigorúan be nem tartja, az a törvény értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és

600 koronaig terjedhető pénzbírsággal büntetettik. Nagyvárad 1915 július 28. Rendőrfőkapitányi hivatal.

*** A Könyv-testvérek cirkusza** zsufolásig megtelt a tegnapi bemutató előadás alkalmával. Nem csoda: a közönségnek nem sok alkalma nyílik most szórakozásra s ha valami kínálkozik, hát kihasználja. De meg is érdemli a pártolást a cirkusz. Mutatványai érdekesek és szépek. Különösen kiemelendők Helena k. a. drót kötélánc mutatványai. Dumitrescus nyújtóművész, az idomított lovak, tevé, elefántok stb. A nagy érdeklődésre való tekintettel a cirkusz eredetileg csak pár napra tervezett nagyvárad tartózkodását valószínűleg meg fogja hosszabbítani. A pénztárnál azonban jó lesz több mellékpénztár felállításával elkerülhetővé tenni a tegnapi türethetetlen tolongás megismétlődését.

*** Elfogott orosz hadifogoly.** A vasutbiztosító csoport egyik őrsége ismét elfogott egy orosz szökevény foglyot. Az ősi vasuti hidnál szolgálatot teljesítő Hurguj János népfelkelő tegnap éjjel 11 órakor gyanus alakot látott közeledni a hidhoz. Hurguj lesbe állott s várta, míg az illető egyén egész közel jön. Mikor már csak pár méterre volt az illető a hidtól, Hurguj gyorsan előugrott s a fegyverét az idegen mellének szegve kiáltotta:

— Áll, ki vagy!

A jövevény valamit mormogott a foga közt, egyidejűleg azonban jónak találta mind két kezét felemelni, úgy mint azt a harc-téren tanulta. A késő éjjeli látogató szökevény volt, akit Hurguj természetesen letartóztatott és tovább-kísérés végett az őrségnek átadta.

*** Hősök temetése.** A nagyvárad csapatkórház parancsnoksága közli, hogy Vala Ferenc 11. dragonyos ezred folyó hó 29-én délelőtt 9 órakor, Lasic László rosanyi (Bosznia) születésű polgári kocsis folyó hó 29-én délután 3 órakor és Waselovsky Mladen 80. gyalogezredbeli gyalogos folyó hó 30-án délelőtt 9 órakor fog a cs. és kir. csapatkórházból a Rulikovszky temetőben eltemettetni.

*** Kolera ellen.** Fertőtlenítő anyagok ugymint Creolin, Carbolsav, Carbol por Lysoform Kali szappan stb. Legolcsóbban beszerezhető Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut.

*** Aszódinál** a katonaság az egész vonalon vásárol csokoládét, kávét, teát, rumot, konyakot, likőröket, borovicska pálinkát, szardíniát, leveskockát, huskonzerveket, sajtót, lipői-turót, szalámit, kaviárt, hűsítő- és üdítőcukorkákat, gyengélkedőknek valódi málna szörpöt, munkásnépek, hol a hus drága, ajánlok friss sósheringet nagyban is, raktáron befőzőcukor, kocka- és daráltcukor, mazsola, mandula és finom dió, kétszersült és gyermekeknek piskóta, szágó, kakaó, zabliszt, rizsliszt, burgonyaliszt, tápió, egyidejűleg ajánlom Aszódi-féle reklám kész darált kávémat, negyedkiló 85 fillér. A vásárló közönséget meghívom augusztus 1-jei vásárlásra, az árak a régiéek. Aszódi Mihály Sas palota, Kossuth-utca, Telefon 635. szám.

*** Zsuzsi kisasszony** a Rákóczy-uton 7. sz. alatt Aszódival szembe. Simon Gyula hangszerkészítőnél, Mikor az est mesélni kezd, Nem én lettem hűtlen hozzád, Te szöke gyermek. Háborus lemez újdonságok. Hangszerek hegedük, gramafonok eladása és javítása olcsóárban. Húr különlegességek.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbankrt.-nál.

CIPÓ
 újdonságaim megérkeztek!
Reichard Dezső
 Rákóczi-ut. Orsolya zárdá épület.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* **Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

x **Szeplő-májfolt** ellen megbecsülhetetlen az **YPO** krém és szappan, mely eltünteti a ráncokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13—02.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Fémter közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János-utca 3. szám.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzemhelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzemhelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

Tanulóleányok
 felvétetnek
 a Szent László-nyomda r. t.-nál
 Szilágyi Dezső-utca 5.

SPORT
 ATE—NAC. A vasárnapra körünkbe érkező Aradi TE csapatának a NAC csapatával tartandó focitballmérkőzése iránt a legszelebb körü érdeklődés mutatkozik. Az érdeklődés teljesen indokolt, mert az aradi vendégcsapat jelenlegi kitűnő formája révén a legszebb sportot fogja bemutatni s a mérkőzés az aradi és nagyvárad sportviszonyok közti erőpróbaul fog szolgálni. Az aradi csapat szereplésének sportjelentősége abban domborodik ki, hogy nem egyéni játékosok produkciója lesz, hanem egy egységesen összejátszott csapat stílusát fogja mutatni. A NAC nagy ambícióval készül a vasárnap küzdelemre, mert kellő érvényt akar szerezni a nagyvárad sport mai hírnevének.

Legújabb táviratok.

Sikeres harcok Varsó körül.

Berlin, július 28. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Soucheztől északnyugatra sziléziai csapatok éjjel rohammal visszafoglalták állásainknak ama részét, amelyek előbbi harcokból még a franciák birtokában maradtak.

A Vogézekben a Lingekopf—Barenkopf vonalon elkeseredett harcok voltak.

A franciák támadásait ellentámadással több óras közelharc után visszavertük.

Ez alkalommal visszafoglaltuk Lingekopfon tegnapelőtt este elvesztett árkokat egy kis darab kivételével.

Keleti hadszíntér.

A Nitau és Njemen közt tegnap még mintegy 1000 szétugrasztott orosz elfogtunk. Rozantól keletre és délkeletre támadásunk előrehalad. Goworowot elfoglaltuk. Serozktól északra a Narev mindkét oldalán és Nacielszktól délre az oroszok folytatták támadásaikat, amelyek teljesen megghiusultak.

Az ellenség itt és Rozannál 2500 foglyot, 7 gépfegyvert hagyott kezünkön.

Varsó előtt, Blonietől nyugatra rohammal elfoglaltuk Pierunov helységeit. Gora—Kalwarjától délnyugatra folyik a harc.

Délkeleti hadszíntér.

A német csapatoknál a helyzet általában nem változott. (Miniszterelnöki sajtóosztály.)

Varsót bombázták repülőink.

Genf, július 28. (Saját tudósítónktól.) Német aviatikusok sikerrel bombázták Varsót.

Németország folytatja a blokádharcot.

Budapest, július 28. (Saját tudósítónktól.) A Vossische Zeitung szerint Németország egyelőre sem válaszol az Unió jegyzékére hanem folytatja a blokádharcot.

Jankóczyt felmentették.

Budapest, július 28. (Saját tudósítónktól.) Szatmárról jelentik, hogy Jankóczy rendőrkapitányt a bíróság felmentette.

Döntés készül Lublinnál.

Budapest, július 28. A pétervári katonai körök szerint a küzdelem Varsóért két hétig tart, ellenben Visztula és Bug között, Lublinnál és Cholmnál döntő események állanak küszöbön.

Tüntetés készül a дума megnyitásakor.

Budapest, július 28. (Saját tud.) Pétervárról jelentik: a дума megnyitásának napján a munkások forradalmi tüntetéseket rendeznek. A katonaság az állomásokat és műhelyeket megszállotta.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KAROLY.

Hirdetések

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. honvédelmi minisztérium a f. évi május 22-ről 124831 20/b—1915 szám alatt kelt rendeletével a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII t. cz. 24, 27 §-ai alapján igénybe vetteknek kijelentett maláta készleteket a folyó évi július hó 19-én kelt 9718—20/b 1915 eln. számú rendeletével az igénybe vétel alól feloldotta.

Erről a törvényhatóság területén levő maláta és sörgyárak tulajdonosait tudomásvétel végett jelen hirdetmény utján értesítem.

Nagyvárad, 1915. július 21.

Eleméry Ferenc
katonai ügyi tanácsnok.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 3. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

4781—1915 eln. sz.

Hirdetmény.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság a hadibélyegek eladása folytán egybegyűlt és még képződő alap terhére a háborúnak olyan áldozatain szándékozik segíteni, akiknek mostoha helyzetén az eddigi keretek között a háborús jótékonyosság eddigi rendszereivel változtatni nem lehetett.

Igy gondoskodni kíván a háboruban elesett, vagy sebesülés, illetőleg hadifáradság és betegség következtében elhalt katonák (ide értve a tiszteket is) olyan hátrahagyottjainak segélyezéséről, akiknek semmiféle államsegélyre, nyugdíjra, kegydíjra vagy nevelési járadékra igényük nincsen: akik azonban segítségre szorulnak s akiket az elesett, vagy elhalt katona tartott el.

Ez a segély kétféle:

1. Ha az elesett vagy elhalt katona, aki a segélyezendőnek eltartója volt, középiskolát vagy ezzel egyenértékű tanintézetet végzett: minden nyolc éven felüli hátrahagyottja részére fejenként és havonként 60, hatvan korona, a nyolc éven aluliak részére pedig havonta 30, harminc korona.

2. Ha az elesett vagy elhalt katona, aki a segélyezendőnek eltartója volt, nem végzett középiskolát vagy ezzel egyenértékű tanintézetet, az esetben minden nyolc éven felüli hátrahagyottja részére fejenként és havonta 30, harminc korona, a nyolc éven aluliak részére pedig 15, tizenöt korona.

Az ily segély iránti folyamodványban tüzetesen feltüntetendő, hogy a hátrahagyott az elesett, vagy elhalt katonával minő viszonyban volt, valamint, hogy a hátrahagyottat valóban az elesett vagy elhalt katona tartotta el, továbbá, hogy a hátrahagyottak az elesett vagy elhalt katona támogatása híján nélkülözésnek vannak kitéve, illetőleg megélhetésük biztosítva nincs. Feltüntetendő ezenkívül, a folyamodványban minden egyes segélyre számoltató hátrahagyottnak pontos életkora.

A midőn ezt az érdekelteknek tudomására hozom, felhívom mindazokat, a kik a fentebb meghatározott feltételek mellett a segélyre igényt tartanak, hogy a segély kiosztásáról a kérvényüket Nagyvárad város polgármesteri hivatalánál (Városháza I. em. 4. sz. ajtó) adják be.

Nagyvárad, 1915 július hó 23.

Rimler Károly,
polgármester.

Nagyvárad város hadsegélyző hivatalától.
159—1915. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 17400—915. sz. körrendeletével az 1915. évi 15. t.-c. 7. § ában foglaltak szerint elrendelte, hogy a háború alatt vagy annak következtében rokkanttá vált és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgárok, valamint a háború alatt vagy annak következtében elesett, eltűnt vagy meghalt és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgárok hátrahagyottjai mindaddig, míg a háború tart és a háború befejezése után is 6 hónapon keresztül a törvényszerű ideiglenes évi segélyben is részesítenek.

A honvédelmi miniszter urnak ezen rendelete értelmében a korábban kiadott 25900 és 45500 sz. körrendeletek értelmében folyósított ideiglenes hadi segély f. évi július 31-vel be lesz szüntetve. Ebből folyólag mindenkit saját érdekében felhívok, hogy mindazok, a háború következtében rokkanttá vált és a katonaságnál a legénység állományába tartozott egyének, valamint a háború alatt vagy annak következtében elesett, eltűnt, vagy meghalt és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgár egyének hátrahagyott családtagjai, akiknek hadisegélye f. évi augusztus 1-vel be lesz szüntetve lenne, a fenti rendelet 11., 12., 13. és 20. § értelmében elrendelt összeírásnak foganatosítása végett f. hó 30-án pénteken és 31-én szombaton d. e. 9—11 óráig a hadsegélyező hivatal központi irodájába Városháza földszint 32. sz. hivatalos helyiségbe saját érdekeiknek megóvása végett feltétlenül jelentkezzenek, hogy az összeírás elkészíthető legyen és így az illetők segélyösszegeiknek a folyósítása fennakadást ne szenvedjen.

Nagyvárad, 1915. július 22.

Juricskay Barna
adó és pénzügyi tanácsos

13014/915. szám.

Hirdetmény.

Belügyminiszter ur 29166—VII. d/1915 számú körrendelete alapján figyelmeztetem a város közönségét, hogy a vasuti állomásokon átvonuló katonaságnak szeszes italokat sem pénzért, sem ajándékképpen ne adjanak, mert eme rendelkezés betartását szigorúan ellenőriztetem s az ellene vétők megbüntetésére végett intézkedni fogok.

Nagyvárad, 1915 június hó.

Rendőrfőkapitányság

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

Felhívás!

Tapasztalati tény, hogy a lakásfosztogató betörők főképen a nyári évad alatt a nyaralásra elutazott közönség lakásaiban szoktak garázdálkodni.

Mint hogy a rendőrkapitányi hivatal bűnügyi osztályához érkezett körözvények tanúsága szerint a lakásfosztogató betörők az ország más városaiban működésüket már is meg kezdték, s tartani lehet attól, hogy a nyári évad alatt a rendőrségünk minden ébersége dacára Nagyváradra is reákerítik a sort: felhívja a rendőrkapitányi hivatal városunk nyaralásra utazni óhajtó közönségét, hogy elutazás előtt érték tárgyaikat helyezték kellő biztonságba, lakásaikat pedig biztonsági zárral lássák el.

Nagyvárad, 1915 július 25-én.

Rendőrkapitányság.

Nagyvárad város tanácsának árverési
küldöttségétől.

a. 9778—1915. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanácstól nyert megbízás folytán katonai gyakorló-téren építendő honvéd tüzér lőszerraktár és tartozékai építő munkálatainak vállalatba adása céljából folyó évi augusztus hó 31-ik napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Föld kőműves és elhelyező munka.
2. Vas munka.
3. Kőfaragó munka.
4. Ács munka.
5. Bádogos munka.
6. Tető fedő munka.
7. Asztalos munka.
8. Lakatos munka.
9. Mázoló.
10. Villámhárító.

Ajánlatot lehet tenni az összes munkákra avagy egy, vagy több munka esopontra is. Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 % -át teendő le a városi házipénztárba.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz kitételét igazoló nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

Az ajánlatok csak írásban alulirott küldöttségi elnök kezéhez 1915. év augusztus hó 31-ik napjának délelőtt 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok nyilvános árlejtésben fognak felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő a munkálat melyre ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csak az egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsájt a pályázók rendelkezésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységárakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések díjtalanul megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy a jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ismeri és azokat magára kötelezőnek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalma-

zására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelezők.

Az ajánlattevő tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés meg nem történik ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felélt hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakon tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1915 július 24.

Komlóssy József s. k.

jog. és gazdasági tanácsnok
mint küld. elnöke.

Hirdetmény.

Mivel az utóbbi időben is gyakran előfordult, hogy a tábori postai küldemények gyulékony tartalmuk miatt elpusztultak, sőt más csomagokat is a tűz martalékává tettek: a m. kir. Belügyminiszter ur 32881—VI. a. 915. B. M. számú rendelete alapján figyelmeztetem a közönséget, hogy a könnyen gyuló és a robbanó anyagok a postai szállításból ki vannak zárva s hogy a postai hivatalok azokat a postai árumintákat és csomagokat, amelyek gyufát, benzint, benzines-tűzser-számokat, (megtöltve) petróleumot, spiritust, vagy más efféle könnyen gyuló és könnyen robbanó tárgyakat vagy anyagokat tartalmaznak, szállításra nem fogadjatnak el. S miután azt tapasztaltuk, hogy a közönség — mindazonáltal, hogy a fent jelzett tilalom már széles körben ismeretett, — a robbanó és gyulékony anyagokat tartalmazó tárgyakat még ma is gyakorta küldi, a postai hivatalok az áruminta küldeményeknél a fenti tilalmat kémpróba útján ellenőrzik, míg a csomagoknál — ha ilyen tartalom gyanuja fölmerül — a feladót kötelezhetik a csomag felbontására. Figyelmeztetem továbbá a közönséget, saját érdekében arra is, hogy aki ily tárgyakat a tilalom eltitkolása vagy hamis nyilvánítása mellett ad postára, kihágást követ el s ezen felül a tiltott tartalmú küldemény által okozott kárt is köteles a postának megtéríteni.

Nagyvárad, 1915 július 5 én.

Gerő Armin,
rendőrfőkapitány.

Fürdői menetrend.

Napontai közlekedésre kijelöltettek
Nagyváradtól a Püspök-fürdőig

a 7704-es Nagyváradról indul	d. e.	9.50
a 7708-as	"	d. u. 2.19
a 7710-es	"	d. u. 4.39
a 7704-es Püspökfürdőbe érkezik	d. e.	10.21
a 7708-as	"	d. u. 2.51
a 7710-es	"	d. u. 5.11

Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7703-as Püspök-fürdőből indul	d. e.	10.59
a 7707-es	"	d. u. 3.29
a 7709-es	"	este 7.11
a 7703-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.31
a 7707-es	"	d. u. 3.57
a 7709-es	"	este 7.43

ezenkívül vasár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyváradtól Püspök-fürdőig

a 7712-es Nagyváradról indul	este	8.10
a 7712-es Püspök-fürdőbe érkezik	este	8.49

és vissza Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7711-es Püspök-fürdőből indul	este	9.29
a 7711-es Nagyváradra érkezik	este	9.57

Napontai közlekedésre kijelöltettek
Nagyváradtól Félikszfürdőig

a 7724-es Nagyváradról indul	d. e.	10.01
a 7728-as	"	d. u. 2.30
a 7730-as	"	d. u. 4.50
a 7724-es Félikszfürdőbe érkezik	d. e.	10.33
a 7728-as	"	d. u. 3.03
a 7730-as	"	d. u. 5.23

Félikszfürdőtől Nagyváradig

a 7723-as Félikszfürdőből indul	d. e.	10.39
a 7727-es	"	d. u. 3.10
a 7729-es	"	este 6.59
a 7723-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.09
a 7727-es	"	d. u. 3.40
a 7729-es	"	este 7.32

ezenkívül vasár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyvárad Félikszfürdő közt

a 7732-es Nagyváradról indul	este	8.31
a 7732-es Félikszfürdőbe érkezik	este	9.08

és vissza Félikszfürdőtől Nagyváradig.

a 7731-es Félikszfürdőből indul	este	9.10
a 7731-es Nagyváradra érkezik	este	9.40

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a II od oszt. ellenőri állás betöltése folytán megüresedett I-ső oszt. adóhivatali számtiszti (Adótiszti) és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásoknak választás útján leendő betöltését a f. évi augusztus havi rendes közgyűlés napirendjére tűzvéni ki, felhivom mindazokat, a kik a X-ik fizetési osztályba beosztott 2000 korona fizetés és 720 korona lakpénzzel javalmazott I-ső oszt. adóhivatali számtiszti (adótiszti) és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásokra pályázni kívánnak, hogy pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve Nagyvárad thif. város főispánja Méltóságos Hlatky Endre urhoz, mint a kijelölt választmány elnökéhez címezve, hivatalomnál (Városháza I-ső emelet 4. szám alatt) folyó évi augusztus hó 7-ik napjának délután 5 óráig annyival is inkább adják be, mivel az elkészen beadott, vagy kelően fel nem szerelt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1915 július 20.

Rimler Károly s. k.,
polgármester.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

Ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-lámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,
vilámpák

Állandóan nagy választékban kap-laték.

Villamos motorok
1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Fűszerelő telefonja 55. sz.